Metody obliczeniowe optymalizacji

2011/2012

Prowadzący: mgr inż. Łukasz Chomątek

czwartek, 16:00

Data oddania:	Ocena:
Data Oddama.	Осена.

Paweł Musiał 178726 Łukasz Michalski 178724

Zadanie 2: Optymalizacja kierunkowa*

1. Cel

Celem zadania było napisać program, który dla dowolnej funkcji dwóch zmiennych rozwiąże zadanie optymalizacji na odcinku. Optymalizacja kierunkowa musi być przeprowadzona z wykorzystaniem kryteriów:

- Armijo
- Wolfa
- Goldsteina

Przedstawiany jako rozwiązanie program powinien pozwolić wprowadzić funkcję oraz odcinek, w którym poszukiwane będzie rozwiązanie.

2. Rozwiązanie zadania

2.1. Metoda najszybszego spadku

Metoda najszybszego spadku jest iteracyjnym algorytmem wyszukiwania minimum zadanej funkcji celu f. Założenia dla metody są następujące:

- $\bullet \ f \in C^1$ (funkcja jest ciągła i różniczkowalna),
- \bullet f jest ściśle wypukła w badanej dziedzinie.

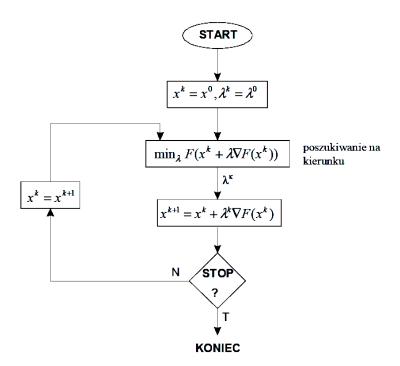
Poszukiwania te odbywają się na podstawie gradientu tej funkcji. Wiadomo, że gradient $\nabla f = [\frac{\partial f}{\partial x_1},...,\frac{\partial f}{\partial x_n}]^T$ ma ważną własność mówiącą że poruszając

^{*} SVN: https://serce.ics.p.lodz.pl/svn/labs/moo/lc_cz1600/lmpm

się z dowolnego punktu x "w kierunku gradientu" osiągamy (lokalnie) najszybszy przyrost funkcji. W myśl tej zasady, jeśli ∇f wyznacza najszybszy wzrost, to $-\nabla f$ wyznacza najszybszy spadek. Na tym spostrzeżeniu opiera się metoda najszybszego spadku, którą w skrócie można ja opisać następująco:

- 1. Znajdź najlepszy kierunek (kierunek najszybszego spadku),
- 2. Określ jak daleko chcesz "zrobić krok" w tym kierunku,
- 3. Zrób krok i sprawdź warunek stopu.

Problemem występującym przy zastosowaniu metody najszybszego spadku jest jej "spowolnienie", gdy zbliża się do minimum (zmiany zmiennych zależna od wielkości gradientu, a gradient dąży do zera w otoczeniu punktu minimum). Alogrytm działania tej metody został przedstawiony na diagramie:

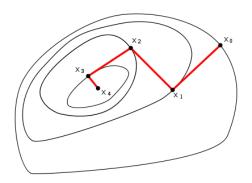

Rysunek 1: Schemat działania metody najszybszego spadku. Źródło: Wykład 4 Wojciecha Grega: Metody Optymalizacji

Jak można zauważyć ważnym elementem tego algorytmu jest wybór odpowiedniej długość użytego kroku oraz kryterium stopu. Ma to bowiem wpływ na szybkość i stabilność działania oraz na osiągnięte wyniki. W tym zadaniu skupimy się na trzech kryteriach doboru optymalnego kroku:

- Armijo
- Wolfa
- Goldsteina

Na rysunku 2 można zobaczyć przykład działania metody najszybszego spadku dla dwuwymiarowej funkcji celu. W każdym kroku, w zadanym kierunku wyszukiwana jest najmniejsza wartość funkcji celu.

Rysunek 2: Przebieg działania metody najszybszego spadku. Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Metoda_najszybszego_spadku.svg

- 2.2. Kryterium Armijo
- 2.3. Kryterium Wolfa
- 2.4. Kryterium Goldsteina
- 3. Opis programu

Program składa się z implementacji trzech kryteriów.

- 3.1. Metoda najszybszego spadku
- 3.2. Kryterium Armijo
- 3.3. Kryterium Wolfa
- 3.4. Kryterium Goldsteina

4. Wyniki

5. Wnioski

${\bf Literatura}$

 $[1]\,$ Michał Lewandowski, Metodyoptymalizacji - teoria i wybrane algorytmy. 2012.